

ترک‌ها در سال ۲۰۲۵، ۸ سریال در مشهورترین پلتفرم منتشر خواهند کرد

نیابتی‌های ترکیه در نتفلیکس

محمدحسین سلطانی خبرنگار

فرض کنید در قطار مترو نشسته و بغل دستی شما تلفن همراهش را به حالت افقی در دست گرفته است و دارد با تمرکز بسیار چیزی را تماشا می‌کند. یک سوال؛ احتمال اینکه مسافران کناری شما سریالی ترکیه‌ای را تماشا کنند چقدر است؟ به حدود ۲۰ سال قبل برپیم، زمانی که سوریه هنوز صنعت سریال‌سازی اش سرسریا بود و صادرات سریالش در جریان. همان دورانی که ایمن زیدان مقابل دوربین هشام شربتچی در سریال مدیرکل قرار گرفت و خیابان‌های تهران را خلوت کرد. صد او سیم‌کامه اقبال مردم به آثار سوری را دید، دوباره ایمن زیدان در قلاب دوربین‌ها قرار گرفت و در سریال آقای دغل دوباره سریال محبوب مردم شد. آن سال، ایرانی‌ها اسم سریال‌های سوری و مصری را بیشتر از ترکی‌ها می‌شنیدند اما ورق برگشت. سوریه پیش از جنگ کم‌کم از سریال‌سازی و فیلم‌سازی کنار گذاشته شد و مصری‌ها هم کم‌کم وارد دوران تغییرات

ترک‌ها روی دیش می‌روند

با آمدن دیش‌های ماهواره و پخش شدن سریال‌های ترکی از آن، کم‌کم بردن نام سریال‌های ترکیه‌ای در تلویزیون تبدیل به اتفاقی نادر شد. ترک‌ها به طور مشخص، لباس رقابت فرهنگی را پوشیدند. تا اینکه یک اتفاق تمام روابط ایران با سریال‌های ترکی را به طور کامل تیره و تار کرد. پشت قهر ایران با آثار ترکی فتح‌الله گولن نشسته بود. بنیاد گولن، پشت اکثریت آثار ترکی قرار داشت که از تلویزیون پخش می‌شد. بنیاد گولن جامعه مخاطب خود را آسیای مرکزی و حوزه قفقاز قرار داده بود تا با پخش آثاری که مورد اقبال مردم این مناطق است ترکیه را به عنوان قطب اصلی منطقه جا بیندازد. ایران که متوجه زاویه نگاه و تعریف گولن از اسلام و دین شد پخش آثار گولن را در تلویزیون ممنوع کرد. البته گولن به داشتن یک بنیاد فرهنگی در سطح منطقه فکر می‌کرد و به صورت مشخص عزم آق‌سارای یا همان کاخ ریاست جمهوری ترکیه را کرد. کودتای ۲۰۱۶ مدل سریال‌های مذهبی و اعتقادی را به کل جمع کرد و روای گولن در منطقه نقش بر آب شد. در نهایت گولن همین چند ماه قبل مرد اما سریال‌سازی ترکیه یا شکست گولن شکسته نشد. درست است که دیگر مخاطب آثاری با مضامین اعتقادی و مذهبی

سیاسی شدند. در این وضعیت بود که تلویزیون دو کشور را برای پخش سریال‌های خارجی انتخاب کرد. یکی از منتخبان از سرزمین‌های شرقی و بود دیگری همسایه‌ای ترک زبان. کره‌ای‌ها و ترکیه‌ای‌ها کم‌کم پادشاهان به تلویزیون باز شد. شاید مشهورترین و پر بیننده‌ترین سریال ترکیه‌ای آن زمان «کلید اسرار» بود که از شبکه جوان سه پخش می‌شد. کلید اسرار و آثار مثل آن عموماً مضامینی مذهبی و اعتقادی داشتند. مضامینی که نخ تسبیح تمام آثارشان مفهوم توبه بود. تلویزیون هم با این دید که این سریال‌ها مفاهیمی اعتقادی دارند، در لیست پخش خود آن‌ها را قرار داده بود. دو اتفاق اما پای ترک‌ها را از تلویزیون برید. اولین اتفاق به پشت‌بام خانه‌های ایرانی برمی‌گشت، اما چگونه؟ شروع داستان همسایه شمال غربی تازه پس از دهه ۸۰ آغاز شد. اوایل دهه ۹۰، موج فیلم‌های تاریخی و عاشقانه ترکی در دیش‌های ماهواره آغاز شد، همین مسئله زنگ خطری را در داخل کشور روشن کرد. زنگ خطری که مردم را در جایگاهی قرار داد که ایران را به عنوان نقطه ثقل منطقه پیش ببرد.

ترک‌ها سرمایه‌گذار جذب می‌کنند

در همین لحظه که شما این گزارش را می‌خوانید حدود ۱۰ درصد از آثار خارجی یکی از پلتفرم‌های نمایش خانگی ترکیه‌ای است. وقتی ترک‌ها در آسیای مرکزی و غربی چهره اول شدند کم‌کم سرمایه‌گذاران خارجی را هم در کنار خودشان دیدند. شرکت‌های آرایشی و بهداشتی به عنوان اولین تولیدکنندگان آثار تجاری وارد رقابت شدند. منطق ورود ترک‌ها هم روشن بود؛ مخاطبان سریال‌های ترکیه‌ای به شکل مشخصی از گروه و طیف و حتی روی جنس خاصی متمرکز بود. سریال‌های ترک روی مولفه‌هایی از زیبایی‌مانور می‌داد که می‌توانست قشر متوسط و مصرف‌کننده را به شکل جذابی از مصرف سوق دهد. سریال‌های ترکیه‌ای که در ابتدا توسط شرکت‌های مالی و ترابری داخلی حمایت می‌شد، حالا پای سرمایه‌گذاران بین‌المللی و صادرکنندگان ترکی را به رسانه

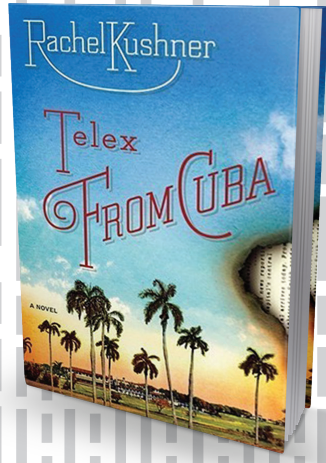
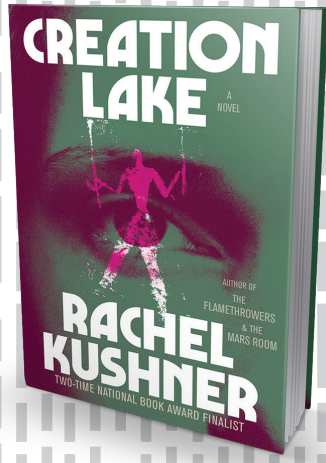
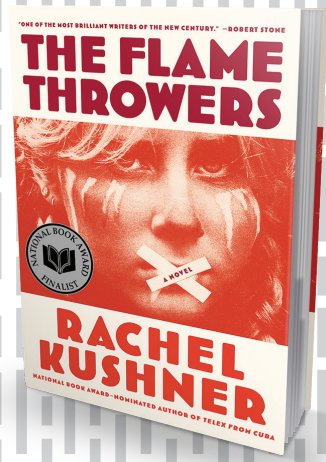
نتفلیکس خواهان آثار ترکی

نتفلیکس پس از آنکه در سال ۲۰۱۴ خودش را با تعریف کرد اهداف بین‌المللی را در دستورکار قرار داد و شروع به یافتن آثاری کرد که سرتاسر جهان می‌تواند در راستای اهداف و نگاه نتفلیکس پخش سریال داشته باشند. این پلتفرم پخش در آمریکای جنوبی به سراغ برزیلی‌ها و آرژانتینی‌ها، در اروپا به سراغ انگلیسی‌ها، فرانسوی‌ها و البته اسپانیایی‌ها رفت اما یک کشور در این بین تفاوتی آشکار با سایر کشورها داشت. ترکیه یکی دیگر از کشورهایی بود که نتفلیکس به سراغشان رفت. به صورت رسمی ترک‌ها و نتفلیکس در سال ۲۰۱۹ قراردادی بستند و ترک‌ها به جای آنکه کشور به کشور قرارداد پخش با خارجی‌ها ببندند، مسئولیت تمام و کمال پخش را به نتفلیکس واگذار کردند. با گذشت حدود ۶ سال از اولین قرارداد ترک‌ها با نتفلیکس و پخش شدن سریال آتیه از این پلتفرم، حالا دیگر قراردادهای ترک‌ها و پلتفرم به یک سریال و یک اثر محدود نمی‌شود. قرار است در سال ۲۰۲۵، ۸ سریال ترکیه‌ای از نتفلیکس پخش شود. سریال‌هایی با نام‌های Anonymous Lovers (عاشقان گمشده)، Letters to the Future (نامه‌هایی به آینده)، Old Money (پول قدیمی)، Platonik, Separation is Also a Love (جدایی هم بخشی از عشق است)، The Town (شهر)، Istanbul Part of Europe (استانبول بخشی از اروپاست)، There's Another Possibility (یک امکان دیگر وجود دارد) که قرار است سال ۲۰۲۵ از نتفلیکس پخش شوند. آنچه از خلاصه داستان‌های آثار

نمی‌دید اما کامکان منظر و مشتاق آثار ترک بود. ترک‌ها موج موازی که همراه با بنیاد گولن شروع کرده بودند را ادامه دادند و آثار تاریخی و عاشقانه را تا جایی که کانال‌های قفقاز جا داشت پر کردند. مدل سریال‌سازی ترک‌ها شباهت بسیاری با مدل کره‌ای‌ها داشت. ساده‌سازی تاریخ، تولید قهرمان، تولید سلبریتی و البته تولید سریال‌هایی بیش از ۲۵ قسمت. در بین کشورهای منطقه تنها تلویزیون ایران بود که چهارچوب را برای پخش سریال‌های ترکیه‌ای تنگ و تنگ‌تر کرد. منطق صد او سیم‌ها هم قابل فهم بود؛ صد او سیم‌ها مثل جومنگ و یا آثار دیگر اینچنینی نمی‌توانست در ابتدای تیراژ سریال واژه افسانه را اضافه کند. چون ترک‌ها دقیقاً از سوره‌های تاریخی استفاده کرده بودند اما با یک این‌فُلت؛ ترک‌ها به شکل مشخصی در تاریخ دست برده بودند و این دستکاری کاملاً به ضرر ایران تمام می‌شد. با این تفصیل ترک‌ها از صد او سیم‌ها خارج شدند اما از تلویزیون‌ها نه. سریال‌های داغ ترکیه‌ای تبدیل شد به موضوع اصلی التهاب ماهواره و آرایش و پوشش؛ و حتی ملاک‌های زیبایی هم ترکیه‌ای شدند. کلاس‌های زبان، ترکی استانبولی را به عنوان زبان جدید اضافه کردند و حالا نوبت موج ترکی در منطقه بود.

روایتی از یک نام خانوادگی که در برابر مسئله فلسطین دورویکرد کاملاً متفاوت دارد

کوشنر علیه کوشنر

سالگرد جشن شش‌روزه وارد سرزمین‌های اشغالی شد. با هدف نوشتن مقاله‌ای درباره اشغال فلسطین و به دعوت از سازمان «شکستن سکوت»، Breaking the Silence با همان شکستن سکوت سازمانی متشکل از سربازان سابق اسرائیلی است که در سرزمین‌های اشغالی خدمت می‌کردند و از نزدیک شاهد رنج، اشغال و جنایت‌های اسرائیلی‌ها بر مردم فلسطین بودند و حالا این دردها را برای جهان روایت می‌کنند. البته کوشنر تنها دعوت شده به این رویداد نبود، مایکل چاپون و آیلت والدمن، دو تن از مشهورترین رمان‌نویسان و مقاله‌نویسان جهان هم به همراه کوشنر وارد سرزمین‌های اشغالی شدند و پای درددل فلسطینی‌ها نشستند. کوشنر درباره تجربه بازدیدش از سرزمین‌های اشغالی می‌گوید: «قبل از رفتن به کرانه باختری، در سال ۲۰۱۶، تصور اینکه اشغال نظامی چه احساسی داشت و چه شکلی بود، برابم سخت بود. بارها عبارت «زندان در فضای باز» را شنیده بودم و به عنوان کسی که زمان زیادی را صرف بازدید از زندان‌های کالیفرنیا کرده‌ام، من به استفاده از زندان به عنوان یک استعاره حساسم. بنابراین در ابتدا فکر می‌کردم، خوب، واقعاً نمی‌تواند یک زندان رویا باشد. اما در واقع یک زندان رویا بود، کنترل حرکت و تحمل وجود این دیوارهای بتنی ۲۵ فوتی در همه جا واقعاً غیرممکن بود، من ۱۰ روز با گروهی از نویسندگان بین‌المللی آنجا بودم. ساعت ۳ صبح بیدار می‌شدم و ساعت ۴ صبح به یک ایست و بازرسی می‌رفتم تا شاهد اتفاقاتی باشم که برای کارگران روزمندی که برای رفتن به محل کارشان در اسرائیل صف کشیده بودند، رخ می‌داد. این واقعاً یک حمله کامل به حیثیت و هویت افرادی بود که سعی می‌کردند سر کار بروند. من به یک زندان نظامی در کرانه باختری رفتم، تنها جایی که کودکان نیز در دادگاه‌ها محاکمه می‌شوند.»

توصیفات کوشنر از اردوگاه «شعفاط» بسیار تکان‌دهنده است، او می‌گوید بازدیدش از این اردوگاه که جمعیتی بالغ بر ۲۰۰ هزار نفر را تنها در ۲ کیلومترمربع جای داده است، دید او از ظلم، تحقیر و خشونت باورنکردنی را توسعه داده است. آنچه در حال رخ دادن است، نابودی یک قوم و یک فرهنگ است و ایالات متحده مستقیماً در این نابودی دخالت دارد. رفتن به آنجا و دیدن آبیاری، خشونت و تحقیر مداومی که توسط اسرائیل برای حفظ این آبادانی‌ها اعمال می‌شود؛ چیزی که هرگز صلح‌آمیز نیست. وی ادامه می‌دهد: «قبل از رفتن به سرزمین‌های اشغالی، از خود می‌پرسیدم جوانان فلسطینی که برخی از آن‌ها ۹ ساله هستند، چگونه می‌توانند به آن درجه از ناامیدی برسند که با دست خالی در برابر سربازان اسرائیلی مبارزه کنند، اما زمانی که به آنجا رفتم و از نزدیک واقعیت را دیدم، سؤال من برعکس بود؛ از خود می‌پرسیدم، این بچه‌ها چگونه ناامید نیستند؟ یا چه امید دیگری دارند؟ شنیدم و صحبت‌ها را آنقدر افراطی است که من از خوشبختنداری آن‌ها تعجب می‌کردم. اسرائیل شکنجه‌روانی مداوم و تهدید به خشونت شدید را انتخاب کرده است که کلمه «صلح» سهمی در آن ندارد.»

مقاله او و باقی همفرانش در کتابی با عنوان «پادشاهی زیتون و خاکستر» در

اقدام کوشنر و حدود ۱۰۰۰ نویسنده‌ای که نامه اعتراضی-تحریمی او را امضا کردند را می‌توان اثرگذارترین اقدام جامعه ادبی جهانی در تبدیل کردن فلسطین و غزه به روایت اول جهان دانست. اقدام کوشنر نویسنده باعث شد تا به تن کوشنر‌های ثروتمند لوزه بیفتند. مشخصاً با یک نامه، کاخ ساخته شده کوشنر‌های ثروتمند و لابی‌هایشان زیر سؤال نمی‌رود اما تفاوت در فرد با یک ملیت و یک فامیلی، نشان می‌دهد مرز بین انسان بودن و نبودن تا چه اندازه باریک است.